

COMMISSIE VOOR HET BANK- EN FINANCIEWEEZEN

Toezicht op financiële informatie
en de markten voor financiële instrumenten

Studies en documenten nr. 5
Oktober 1998

Vergelijkende studie van de informatie inzake "corporate governance" die door Belgische genoteerde vennootschappen wordt gepubliceerd

De studie in 't kort...

- 55% van de vennootschappen hebben in hun jaarverslag 1997 een speciaal hoofdstuk ingelast over "corporate governance" (69 % van de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen en 80 % van de vennootschappen van de BEL-20);
- Maar slechts 6 % van de vennootschappen verstrekten meer dan 20 informatieve gegevens over hun "corporate governance" (op een theoretisch totaal van 30 gegevens), terwijl 36 % van de vennootschappen minder dan 6 gegevens verstrekken;
- 31% van de vennootschappen (48 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 65 % van de vennootschappen van de BEL-20) vermelden of ze al dan niet op de hoogte zijn van overeenkomsten tussen hun aandeelhouders en van de inhoud ervan.

Hoofdstuk I : Inleiding

Onderwerp van de studie

In januari 1998 publiceerde de Commissie voor het Bank- en Financiewezen “Aanbevelingen aan de Belgische genoteerde vennootschappen i.v.m. hun informatie over de wijze waarop zij hun bestuur en hun beleid organiseren”.

Deze studie gaat na in welke mate deze aanbevelingen daadwerkelijk werden toegepast door de Belgische genoteerde vennootschappen.

Methodologie van de studie

De aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen werden opgedeeld in 30 specifieke gegevens. Vervolgens werd nagegaan of deze gegevens opgenomen waren in het jaarverslag 1997 van de 121 onderzochte genoteerde vennootschappen. Concreet werd per vennootschap voor elk van de 30 gegevens een code ingevoerd met de volgende betekenis:

- (1) = de informatie werd teruggevonden in het jaarverslag van de vennootschap;
- (0) = de informatie werd niet teruggevonden in het jaarverslag van de vennootschap;
- (2) = de informatie is in casu niet van toepassing;
- (3) = de informatie werd op formele wijze gegeven maar volstaat niet.

In totaal werden dus 3.630 gegevens gecodeerd.

De bijlagen 1, 2 en 3 bevatten de tabellen met de algemene resultaten van de studie. De resultaten zijn weergegeven voor alle onderzochte vennootschappen samen (121 vennootschappen), voor de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen (52 vennootschappen) en voor de vennootschappen die begin 1998 de BEL-20 index vormden (20 vennootschappen).

De bijlagen 4, 5 en 6 bevatten de lijst van de vennootschappen waarvan de jaarverslagen werden onderzocht. De in aanmerking genomen vennootschappen zijn die waarvan de Commissie voor het Bank- en Financiewezen de periodieke informatie controleert, d.w.z. die op de eerste markt en op de Nieuwe Markt van de Beurs van Brussel zijn genoteerd, en de vennootschappen die op de Tweede Markt genoteerd zijn indien ze door de Commissie gecontroleerd worden als portefeuillemaatschappijen. Net als in de vorige studies werd de Nationale Bank van België, waarvoor een speciale wetgeving geldt, buiten beschouwing gelaten. Genoteerde vennootschappen in vereffening werden eveneens uitgesloten. Alle onderzochte jaarverslagen werden opgesteld na de publicatie van de aanbevelingen van de Commissie (op 13 januari 1998) en werden gepubliceerd vóór 10 oktober 1998. Enkele vennootschappen die kort na 31 december 1997 uit de notering werden geschrapt, werden uitgesloten.

Reikwijdte van de studie

De aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen gelden voor de publicatie van informatie inzake "corporate governance", niet voor de regels en structuren die moeten worden gevolgd voor de naleving van de principes inzake "corporate governance"¹.

Met de studie wou men dus nagaan of de gewenste informatie daadwerkelijk (en uitdrukkelijk) werd verstrekt, niet of de desbetreffende regel of structuur adequaat is. Een voorbeeld : de aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen vragen om te vermelden of in de raad van bestuur speciale comités werden opgericht. Van een vennootschap die uitdrukkelijk vermeldt dat de raad geen dergelijke comités heeft opgericht, wordt in dit onderzoek gesteld dat ze de gewenste informatie verstrekt heeft.

De reikwijdte en de juiste wijze van interpretatie van de studie betreffen dus de kwantitatieve omvang van de informatie die de Belgische vennootschappen hebben gegeven over hun "corporate governance", niet de kwaliteit van deze "corporate governance" zelf. Uit het feit dat een vennootschap veel informatie verstrekt volgens de aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen, mag men niet afleiden dat ze bijgevolg een goede "corporate governance" beoefent - of vice versa. Op basis van de hoeveelheid informatie die een vennootschap verstrekt, kan de markt zich echter wel een beter beeld vormen van de kwaliteit van de "corporate governance" van deze vennootschap.

*

* *

¹ De "Belgische Commissie voor Corporate Governance" - die werd opgericht onder auspiciën van de Beurs van Brussel - en het Verbond van Belgische Ondernemingen hebben aanbevelingen opgesteld over de na te leven "corporate governance" regels en structuren. De Beurs van Brussel heeft een studie gepubliceerd over de toepassing van de aanbevelingen van de "Belgische Commissie voor Corporate Governance" door de Belgische genoteerde vennootschappen.

Hoofdstuk II : Resultaten van de studie

Deel I : Algemene resultaten

Zoals reeds gezegd werden de aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen opgedeeld in 30 verschillende gegevens.

Een eerste methode bestaat erin na te gaan in welke mate de onderzochte vennootschappen daadwerkelijk informatie hebben verstrekt over deze 30 gegevens.

	Aantal	%
Vennootschappen die meer dan 25 gegevens verstrekten	0	0,0 %
Vennootschappen die 21 tot 25 gegevens verstrekten	7	5,8 %
Vennootschappen die 16 tot 20 gegevens verstrekten	22	18,2 %
Vennootschappen die 11 tot 15 gegevens verstrekten	32	26,4 %
Vennootschappen die 6 tot 10 gegevens verstrekten	17	14,0 %
Vennootschappen die 0 tot 5 gegevens verstrekten	43	35,6 %
Totaal	121	100,0 %

Tabel 1.- Aantal verstrekte gegevens, alle vennootschappen samen.

Op het eerste gezicht zijn de resultaten in deze tabel teleurstellend. Het blijkt immers dat 35,6 % van de vennootschappen, dus meer dan een derde, slechts 5 of minder gegevens vermelden, wat niet volstaat voor een passende informatieverstrekking inzake "corporate governance". Bijna de helft van de vennootschappen vermelden 10 of minder gegevens, wat evenmin toereikend is. Anderzijds geven 50,4 % van de vennootschappen informatie over meer dan 10 punten, 24,0 % van de vennootschappen geven informatie over meer dan 16 punten, 5,8 % geeft informatie over meer dan 20 punten en geen enkele vennootschap overschrijdt de 25 gegevens.

Deze teleurstellende cijfers moeten we echter met twee bedenkingen nuanceren. De hier toegepaste methode is strikt kwantitatief, in die zin dat ze de 30 in aanmerking genomen gegevens een gelijke waarde toekent en ervan uitgaat dat men deze 30 gegevens zou moeten terugvinden in de verslagen van de vennootschappen. 30 gegevens is echter een theoretisch maximum, want sommige gegevens moeten enkel in welbepaalde omstandigheden worden vermeld². Bovendien zijn een aantal van de 30 gegevens uiteraard belangrijker dan andere. Het is mogelijk dat een aantal vennootschappen geen informatie heeft vermeld over enkele punten omdat die volgens hen minder belangrijk of niet dienstig zijn in hun geval (maar dan zouden ze dat uitdrukkelijk moeten vermelden). Er is dus een meer geaffineerde analyse nodig door de gegevens een voor een te onderzoeken (zie verder) om tot een precies beeld te komen van de daadwerkelijke toepassing van de aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen.

² Bij voorbeeld of de Voorzitter van de raad van bestuur afgevaardigd is voor het dagelijks bestuur, of bepaalde bestuurders rechtspersonen zijn, ...

Een tweede bedenking is de vaststelling dat de resultaten vrij verschillend zijn als men de vennootschappen in grote categorieën klasseert volgens de markt waarop ze genoteerd zijn. Zoals blijkt uit tabel 2 zijn de resultaten minder teleurstellend bij de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen, want het percentage vennootschappen dat minder dan zes gegevens verstrekt valt dan terug tot 17,3 % (in plaats van 35,6 %). Het percentage vennootschappen dat 16 of meer gegevens verstrekt, stijgt tot 46,1 % (tegen 24,0 %). 6 van de 7 vennootschappen die meer dan 20 gegevens vermelden, zijn op de termijnmarkt genoteerd.

	Aantal	%
Vennootschappen die meer dan 25 gegevens verstrekten	0	0,0 %
Vennootschappen die 21 tot 25 gegevens verstrekten	6	11,5 %
Vennootschappen die 16 tot 20 gegevens verstrekten	18	34,6 %
Vennootschappen die 11 tot 15 gegevens verstrekten	12	23,1 %
Vennootschappen die 6 tot 10 gegevens verstrekten	7	13,5 %
Vennootschappen die 0 tot 5 gegevens verstrekten	9	17,3 %
Totaal	52	100,0 %

Tabel 2.- Aantal verstrekte gegevens, op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen.

Men verkrijgt nog andere percentages als de onderzochte groep beperkt wordt tot de vennootschappen die deel uitmaken van de BEL-20 (tabel 3). De cijfers lijken hier gunstiger: 70 % van de vennootschappen verstrekken 16 of meer gegevens en geen enkele vennootschap geeft er minder dan 6. Toch stellen we vast dat 3 vennootschappen minder dan 11 gegevens geven.

	Aantal	%
Vennootschappen die meer dan 25 gegevens verstrekten	0	0,0 %
Vennootschappen die 21 tot 25 gegevens verstrekten	3	15,0 %
Vennootschappen die 16 tot 20 gegevens verstrekten	11	55,0 %
Vennootschappen die 11 tot 15 gegevens verstrekten	3	15,0 %
Vennootschappen die 6 tot 10 gegevens verstrekten	3	15,0 %
Vennootschappen die 0 tot 5 gegevens verstrekten	0	0,0 %
Totaal	20	100,0 %

Tabel 3.- Aantal verstrekte gegevens, op de BEL-20 genoteerde vennootschappen.

Het valt onmiddellijk op dat er een duidelijk verband bestaat tussen de verkregen resultaten en het soort markt waarop de onderzochte vennootschappen zich bewegen. Hoe liquider de markt en hoe hoger de kapitalisatie, hoe beter de resultaten. Bovendien worden de cijfers van de onderzochte groep “alle vennootschappen samen” positief beïnvloed door de cijfers van de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen. Als men de cijfers van de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen zou verwijderen uit de onderzochte groep “alle vennootschappen samen”, dan zouden de cijfers van de onderzochte groep nog lager zijn. Deze

vaststelling gaat trouwens voor alle horizontale studies³ op. Ze wijst op een aanzienlijk gebrek aan homogeniteit in de visie van de Belgische genoteerde vennootschappen op hun plicht tot informatieverstrekking aan hun aandeelhouders en beleggers.

Deel II : Analytische resultaten

Dit deel van de studie gaat voor elk van de gegevens die de Commissie voor het Bank- en Financiewezen aanbeveelt na in welke mate de vennootschappen ze daadwerkelijk hebben opgenomen in hun jaarverslagbrochure. Ter herinnering, er werden 30 verschillende gegevens geïdentificeerd en achtereenvolgens onderzocht. Met het oog op de leesbaarheid werden alle percentages op een eenheid afgerond. De totalen van de percentages kunnen hoger of lager dan 100 zijn naargelang van de afronding.

1. Afzonderlijk hoofdstuk in het jaarverslag

In de inleiding op haar aanbevelingen is de Commissie voor het Bank- en Financiewezen van oordeel dat de informatie over de "corporate governance" *“zou moeten worden opgenomen in de jaarrekeningbrochure op zodanige wijze, dat zij duidelijk herkenbaar is en van het ene jaar tot het andere vergeleken kan worden”*.

De inlassing van een afzonderlijk hoofdstuk met de titel "corporate governance" (of een Nederlandse omschrijving zoals "ondernemingsbestuur") in het jaarverslag is een eerste test voor de ernst en het belang dat de genoteerde vennootschappen hechten aan de aanbevelingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen, alsook die van de "Belgische Commissie voor corporate governance" en het Verbond van Belgische Ondernemingen. Aangezien de zichtbaarheid van dit afzonderlijk hoofdstuk een tastbaar bewijs vormt van het belang dat de genoteerde vennootschap aan "corporate governance" hecht, werden hier enkel de hoofdstukken met de letterlijke titel "corporate governance" als afzonderlijke hoofdstukken beschouwd.

Voor alle vennootschappen samen blijkt uit tabel 4 dat meer dan één jaarverslag op twee een dergelijk afzonderlijk hoofdstuk bevat; de percentages zijn wel hoger voor de termijnmarkt en de BEL-20. Deze resultaten kunnen we als tamelijk gunstig bestempelen als men voor ogen houdt dat dit een heel nieuw gegeven is voor de Belgische genoteerde vennootschappen en dat de verschillende aanbevelingen in januari 1998 bedoeld waren voor jaarverslagen die vooral in de eerste helft van 1998 zijn verschenen. Deze percentages zouden niettemin normaal in de buurt van de 100

³ Zie de vorige nummers van de reeks "Studies en documenten" van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen.

% moeten liggen, en hopelijk zal dit volgend jaar het geval zijn, wanneer de vennootschappen zich beter hebben kunnen voorbereiden.

	Alle vennootschappen	Termijnmarkt	BEL-20
% vennootsch.	55%	69 %	80 %

Tabel 4. Percentage vennootschappen die in hun jaarverslag een speciaal hoofdstuk inlassen met de titel "corporate governance".

2. Samenstelling van de raad van bestuur

2.1. Vermelding van de bestuurders die in feite de belangrijkste aandeelhouders vertegenwoordigen

48 % van alle vennootschappen samen vermelden uitdrukkelijk dat een aantal bestuurders, die met naam worden genoemd, in feite de belangrijkste aandeelhouders vertegenwoordigen. Dit percentage loopt op tot 58 % voor de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen en tot 65 % voor de vennootschappen van de BEL-20. Deze percentages kunnen we als tamelijk hoog bestempelen omdat dit een nieuwigheid is ten opzichte van de vroegere gewoonten van de Belgische genoteerde vennootschappen. Wat dit punt betreft kunnen we dus stellen dat het doel van de aanbeveling van de Commissie voor het Bank- en Financieuzen grotendeels bereikt werd, vooral omdat dit punt niet voorkwam in de aanbevelingen van de andere instellingen (Beurs en VBO). Ten slotte stippen we hierbij aan dat de percentages hoger zijn van voor de vermelding van de onafhankelijke bestuurders (punt 2.3 infra).

	Alle vennootschappen	Termijnmarkt	BEL-20
% vennootsch.	48 %	58 %	65 %

Tabel 5. Percentage vennootschappen die vermelden welke bestuurders in feite de belangrijkste aandeelhouders vertegenwoordigen.

2.2. Vermelding van de bestuurders belast met het dagelijks bestuur

Bijna alle vennootschappen (90 % voor alle vennootschappen samen, 92 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 100 % van deze van de BEL-20) vermelden welke bestuurder(s) belast is(zijn) met het dagelijks bestuur. Omdat dit een heel oude gewoonte is, zijn de resultaten niet verrassend.

	Alle vennootschappen	Termijnmarkt	BEL-20
% vennootsch.	90 %	92 %	100 %

Tabel 6. Percentage vennootschappen die vermelden welke bestuurders belast zijn met het dagelijks bestuur.

2.3. Vermelding van de onafhankelijke bestuurders

39 % van alle vennootschappen samen vermelden uitdrukkelijk wie van hun bestuurders ze als onafhankelijk beschouwen (of vermelden uitdrukkelijk dat ze er geen hebben). Dit percentage stijgt tot 52 % voor de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen en tot 55 % voor de vennootschappen van de BEL-20. Het verschijnsel van de onafhankelijk bestuurder kan dus als een opkomende trend beschouwd worden, hoewel het nog niet echt wijdverbreid is.

	Alle vennootschappen	Termijnmarkt	BEL-20
% vennootsch.	39 %	52 %	55 %

Tabel 7. Percentage vennootschappen die de onafhankelijke bestuurders vermelden.

2.4. Vermelding van de belangrijkste functie van de bestuurders buiten de vennootschap

Dit punt van de aanbevelingen werd opgevolgd door 48 % van alle vennootschappen samen, 63 % van de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen en 65 % van de vennootschappen van de BEL-20.

	Alle vennootschappen			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	2	1	0	2	1	0	2
% vennootsch.	48%	51%	1%	63 %	37%	0%	65%	35%	0%

Tabel 8. Vermelding van de belangrijkste functie van de bestuurders buiten de vennootschap: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0) en niet van toepassing is (2).

2.5. Vermelding van de vervaldatum van de mandaten

Dit punt van de aanbevelingen werd opgevolgd door 58 % van alle vennootschappen samen, 71 % van de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen en 75 % van de vennootschappen van de BEL-20.

	Alle vennootschappen	Termijnmarkt	BEL-20
% vennootsch.	58 %	71 %	75 %

Tabel 9. Percentage vennootschappen die de vervaldatum van de mandaten vermelden.

2.6. Vermelding van het bestaan van al dan niet statutaire regels voor de benoeming en de mandaatvernieuwing van de bestuurders

Dit punt van de aanbevelingen werd opgevolgd door 15 % van alle vennootschappen samen, 21 % van de vennootschappen van de termijnmarkt en 20 % van de vennootschappen van de BEL-20. Deze percentages moeten als ongewoon laag worden beschouwd. Met het oog op een herwaardering van de rol van de raad van bestuur en de aanvulling ervan met onafhankelijke bestuurders, is het namelijk

bijzonder belangrijk te weten volgens welke procedures en criteria de bestuurders zullen worden gekozen en hun mandaat eventueel zal worden vernieuwd.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat 16 % van alle vennootschappen samen, 25 % voor de termijnmarkt en 35 % voor de BEL-20, een formele vermelding gaven die echter als onvoldoende werd beoordeeld omdat ze beperkt bleef tot een herhaling van de klassieke bepaling van hun statuten (van het type “De bestuurders worden door de algemene vergadering benoemd voor een termijn van drie jaar. Hun mandaat kan worden vernieuwd.”).

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschapp.	15%	69%	16%	21%	54 %	25%	20%	45%	35%

Tabel 10. Vermelding van de al dan niet statutaire regels voor de benoeming van de bestuurders en de vernieuwing van hun mandaat: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

2.7. Vermelding van de in de raad van bestuur ingestelde leeftijdsgrens

Dit punt van de aanbevelingen werd opgevolgd door 27 % van alle vennootschappen samen, 44 % van de vennootschappen van de termijnmarkt en 60 % van de vennootschappen van de BEL-20. In het verlengde van het vorige punt lijken deze percentages eerder aan de lage kant te zijn.

	Alle vennootschappen	Termijnmarkt	BEL-20
% vennootschappen	27 %	44 %	60 %

Tabel 11. Percentage vennootschappen met vermelding van de leeftijdsgrens van de bestuurders.

2.8. Vermelding, voor de natuurlijke personen die bestuurders-rechtspersonen vertegenwoordigen, van hun functie in de vennootschap die ze vertegenwoordigen.

Dit punt is niet van toepassing voor 70 % van alle vennootschappen samen, 77 % voor de vennootschappen van de termijnmarkt en 75 % voor de vennootschappen van de BEL-20. “Niet van toepassing” betekent in dit geval dat er voor deze vennootschappen geen bestuurders-rechtspersonen zijn. De bestuurder-rechtspersoon is dus een weinig gebruikelijk verschijnsel in de Belgische genoteerde vennootschappen, wat vanuit het oogpunt van de "corporate governance" als een goede zaak kan worden beschouwd.

Voor de vennootschappen met bestuurders-rechtspersonen stellen we vast dat voor de vennootschappen van de termijnmarkt en van de BEL-20, de functie van de natuurlijke persoon meestal vermeld is; voor alle vennootschappen samen is dit slechts in een minderheid van de gevallen zo.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	2	1	0	2	1	0	2
% vennootschappen	12%	18%	70%	15%	8%	77%	20%	5%	75%

Tabel 12.- Vermelding, voor de natuurlijke personen die bestuurders-rechtspersonen vertegenwoordigen, van hun functie in de vennootschap die ze vertegenwoordigen: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0) of niet van toepassing is (2).

3. Werking van de raad van bestuur

3.1. Aantal vergaderingen in de loop van het jaar

54 % van alle vennootschappen samen, 71 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 80 % van degene die de BEL-20 vormen, vermelden het aantal vergaderingen van de raad van bestuur in de loop van het jaar. Het belang van deze vermelding mag niet worden onderschat, want ze geeft een eerste aanwijzing van de daadwerkelijke betrokkenheid van de raad van bestuur in het zakelijk verloop van de vennootschap.

	Alle vennootschap.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	54%	45%	2%	71%	27%	2%	80%	20%	0%

Tabel 13. Vermelding van het aantal vergaderingen van de raad van bestuur in de loop van het jaar: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

3.2. Vermelding van de belangrijkste soorten onderwerpen die in de raad van bestuur worden besproken

Zoals blijkt uit de onderstaande tabel 14 hebben 44 % van alle vennootschappen samen, 60 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 70 % van deze die de BEL-20 vormen, pertinente informatie verstrekt over de belangrijkste onderwerpen die in de loop van het jaar in de raad van bestuur werden besproken. Deze informatie is heel belangrijk omdat ze veel inzicht verschaft in de reikwijdte van de daadwerkelijke betrokkenheid van de raad van bestuur in het zakelijk verloop van de vennootschap. Aangezien dit een volstrekt nieuw aspect is in de informatieverstrekking, mogen we het resultaat als eerder bevredigend bestempelen, hoewel het nog voor verbetering vatbaar is.

Opmerkelijk is dat 12 % van alle vennootschappen samen, 13 % van de vennootschappen van de termijnmarkt en 20 % van de vennootschappen van de BEL-20 het hielden bij een vermelding die te algemeen is om als voldoende te kunnen doorgaan, van het type “De raad heeft de activiteiten van de vennootschap gevolgd en de rekeningen afgesloten”. Deze vennootschappen zijn in de onderstaande tabel in categorie 3 ondergebracht.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	44%	44%	12%	60%	27%	13%	70%	10%	20%

Tabel 14.- Vermelding van de belangrijkste onderwerpen die in de raad van bestuur worden besproken: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

3.3. Vermelding van de eventuele al dan niet statutaire regels voor het nemen van beslissingen in de raad

De studie levert hier eerder een gemengd resultaat op. Veel vennootschappen hebben waarschijnlijk niets vermeld omdat ze menen dat hun raad beslissingen neemt volgens de gewone regels voor collegiale beraadslaging. Ze zouden dat dan echter uitdrukkelijk moeten vermelden.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	24%	74%	2%	35%	63%	2%	40%	55%	5%

Tabel 15.- Vermelding van de al dan niet statutaire regels voor het nemen van beslissingen in de raad van bestuur : uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

3.4. Beschrijving van de wijze waarop de raad van bestuur georganiseerd is voor het uitoefenen van toezicht op het dagelijks bestuur en meer in het bijzonder een typologie van de belangrijkste gegevens die de verantwoordelijken voor het dagelijks bestuur aan de raad van bestuur bezorgen

Slechts 20 % van alle vennootschappen samen, 21 % van de vennootschappen op de termijnmarkt en 30 % van deze van de BEL-20, vermelden informatie over de organisatie van het toezicht op het dagelijks bestuur en meer in het bijzonder over de typologie van de belangrijkste gegevens die de verantwoordelijken voor het dagelijks bestuur aan de raad van bestuur bezorgen.

Twee verklaringen zijn mogelijk voor deze matige resultaten: ofwel hebben de vennootschappen geen speciale maatregelen genomen om het toezicht op het dagelijks bestuur te organiseren, ofwel willen ze hier liever geen informatie over geven. Zoals reeds gezegd zou meer informatie wenselijk zijn met het oog op de herwaardering van de rol van de raad van bestuur, en vooral voor een duidelijker onderscheid tussen het eigenlijke bestuur en het toezicht hierop.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	20%	76%	4%	21%	75%	4%	30%	65%	5%

Tabel 16.- Vermelding van de organisatie van het toezicht op het dagelijks bestuur, en meer bepaald van de typologie van de belangrijkste gegevens die de verantwoordelijken voor het dagelijks bestuur aan de raad van bestuur bezorgen: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

3.5. Indien de Voorzitter van de raad afgevaardigd is voor het dagelijks bestuur: vermelding van de wijze waarop de raad georganiseerd is om rekening te houden met deze toestand

De onderstaande tabel 17 moet als volgt worden gelezen: 49 % van alle vennootschappen samen, 60 % van de vennootschappen van de termijnmarkt en 70 % van deze van de BEL-20 hebben een Voorzitter die niet afgevaardigd is voor het dagelijks bestuur. De gewenste informatie is in hun geval dus niet van toepassing.

In de andere vennootschappen is de Voorzitter afgevaardigd voor het dagelijks bestuur of neemt hij eraan deel (met name wanneer er geen enkele afgevaardigde voor het dagelijks bestuur is, waardoor de Voorzitter op gelijke voet met de andere bestuurders deelneemt aan het dagelijks bestuur). In deze vennootschappen vermeldt slechts een heel kleine minderheid (twee voor alle vennootschappen samen, één enkele voor de vennootschappen van de termijnmarkt en geen enkele voor deze van de BEL-20) informatie over een speciale organisatie van de raad.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	2	1	0	2	1	0	2
% vennootschappen	2%	50%	49%	2%	38%	60%	0%	30%	70%

Tabel 17.- Vermelding van de wijze waarop de raad georganiseerd is indien de Voorzitter afgevaardigd is voor het dagelijks bestuur: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en niet van toepassing is (de Voorzitter is niet afgevaardigd voor het dagelijks bestuur) (2).

3.6. Beschrijving van de wijze waarop de raad van bestuur georganiseerd is om de evolutie van de dochtervennootschappen en deelnemingen te volgen

Slechts 14 % van alle vennootschappen, 17 % van de vennootschappen op de termijnmarkt en 20 % van degenen die de BEL-20 vormen, hebben informatie vermeld over de manier waarop zij de evolutie van de dochtervennootschappen en deelnemingen volgen. Men kan niet met zekerheid zeggen of dit matige resultaat te wijten is aan het feit dat de vennootschappen deze informatie van ondergeschikt belang vinden, of dat ze dergelijke informatie principieel liever niet bekendmaken. Een andere verklaring is dat in industriële vennootschappen met geïntegreerde structuur de opvolging per activiteitssector gebeurt, en niet per dochtervennootschap.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	14%	83%	2%	17%	79%	4%	20%	75%	5%

Tabel 18.- Vermelding van de organisatie van de opvolging van de evolutie van de dochtervennootschappen en deelnemingen: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

3.7. Indien er regels bestaan voor de uitoefening van de functie van bestuurder: vermelding van dit feit en samenvatting van de inhoud van deze regels

Heel weinig vennootschappen maken gewag van het bestaan van dergelijke regels, want slechts 5 % van alle vennootschappen samen, 6% van de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen en geen enkele van de vennootschappen van de BEL-20 geven hierover informatie.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	5%	94%	1%	6%	92%	2%	0%	95%	5%

Tabel 19.- Vermelding van de eventuele regels voor de uitoefening van de functie van bestuurder en samenvatting van deze regels: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

3.8. Vermelding van de regels en procedures voor de bepaling van de gezamenlijke vergoedingen, tantièmes, voordelen in natura en aandelenopties die worden toegekend aan de bestuurders, en voor de toekenning van kredieten en voorschotten die hen zouden worden toegestaan

Uit de onderstaande tabel 20 blijken er grote verschillen te bestaan tussen alle vennootschappen samen, de vennootschappen van de termijnmarkt en deze van de BEL-20. Zoals steeds zijn de cijfers van de BEL-20 hoger dan deze van de termijnmarkt, die op hun beurt hoger zijn dan deze voor alle vennootschappen samen.

De percentages voor vennootschappen waarbij de gewenste informatie gevonden werd zijn meestal eerder laag, maar men moet rekening houden met het feit dat dit een compleet nieuw gegeven is in een materie die in België traditioneel als delicaat wordt beschouwd. Voor de BEL-20 hebben 40% van de vennootschappen relevante informatie vermeld. Teksten van het type “De vergoedingen van de bestuurders worden door de algemene vergadering bepaald” werden als formeel maar ontoereikend beschouwd.

Men heeft ook vastgesteld dat een aantal vennootschappen er blijkbaar van uitgingen dat ze dit punt van de aanbevelingen naleefden door gewoon het totaalbedrag van de vergoedingen en andere voordelen voor de bestuurders te vermelden. Ter herinnering, de desbetreffende aanbeveling betreft de regels en procedures voor het bepalen van de

vergoedingen, en niet de bedragen ervan. De informatie over de bedragen moet worden gegeven in de bijlagen bij de statutaire en geconsolideerde jaarrekeningen.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	26%	60%	14%	37%	44%	19%	40%	25%	35%

Tabel 20. - Vermelding van de regels en procedures voor de bepaling van de gezamenlijke vergoedingen en andere voordelen die worden toegekend aan de bestuurders: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0), en met een formele maar ontoereikende vermelding (3).

4. Comités opgericht door de raad van bestuur

4.1. Vermelding van de eventuele comités opgericht door de raad van bestuur (behalve de comités belast met het dagelijks bestuur)

Uit de onderstaande tabel 21 blijkt dat een genoteerde vennootschap op twee informatie geeft over het al dan niet bestaan van speciale comités die werden opgericht door de raad van bestuur (behalve de comités belast met het dagelijks bestuur, waarover later meer). Voor de vennootschappen op de termijnmarkt en van de BEL-20 gaan deze percentages tot respectievelijk 75 en 95 % van de vennootschappen. In de overgrote meerderheid van de gevallen is de informatie bevestigend, d.w.z. ze vermeldt het bestaan van een of meer speciale comité(s). De vennootschappen die niet vermelden of ze al dan niet speciale comités hebben, werden gerangschikt in de categorie “informatie niet verstrekt”.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
% vennootschapp.	50 %	50 %	75 %	25 %	95 %	5 %

Tabel 21.- Vermelding van de eventuele comités opgericht door de raad van bestuur (behalve de comités belast met het dagelijks bestuur) : uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0).

4.2. Vermelding van de samenstelling van deze comités

Voor de berekeningen van de onderstaande punten 4.2 tot 4.5 werden de cijfers van de tabellen in de bijlagen 1, 2 en 3 zodanig herwerkt dat ze de berekeningen enkel betrekking doen hebben op de vennootschappen die het bestaan van speciale comités vermelden. Het heeft immers enkel zin informatie over de samenstelling, de bevoegdheid, de werkwijze en de regelmaat van de vergaderingen van de comités te inventariseren voor de vennootschappen die het bestaan van dergelijke comités

vermelden. Het aantal vennootschappen in dit geval bedraagt :

- 44 (op 123) voor alle vennootschappen samen;
- 32 (op 53) voor de vennootschappen genoteerd op de termijnmarkt;
- 18 (op 20) voor de vennootschappen van de BEL-20.

De percentages van de tabellen 22, 23, 24 en 25 hierna zijn dus op deze aantallen gebaseerd.

Zoals blijkt uit tabel 22 wordt in de overgrote meerderheid van de gevallen waarin een vennootschap het bestaan van speciale comité(s) vermeldt, ook de samenstelling gegeven.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	38	6	28	4	16	2
% vennootschappen	86 %	14 %	88 %	12 %	89 %	11 %

Tabel 22.- Vermelding van de samenstelling van de speciale comités: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0).

4.3. Vermelding van de bevoegdheid van deze comités

Zoals blijkt uit tabel 23 vormen de vermeldingen van de bevoegdheid van de speciale comités de overgrote meerderheid, hoewel iets minder in vergelijking met het vorige punt. De loutere vermelding van de naam van het comité werd als ontoereikende informatie over de bevoegdheid beschouwd (bij voorbeeld auditcomité, vergoedingscomité, ...).

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	36	8	24	8	14	4
% vennootschappen	82%	18%	75%	25%	78%	22%

Tabel 23.- Vermelding van de bevoegdheid van de speciale comités: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0).

4.4. Vermelding van hun werkwijze

Uit tabel 24 blijkt dat in zes op tien verslagen geen vermelding van de werkwijze van de comités te vinden is, ongeacht de onderzochte groep van vennootschappen. Deze gegevens (hoe worden de vergaderingen voorbereid, welke informatie ontvangt het comité, stelt het verslagen of notulen op, hoe communiceert het met de raad van bestuur, ...) zijn niettemin heel nuttig om de juiste rol van deze comités te bepalen.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	14	30	12	20	8	10
% vennootschappen	32%	68%	38%	62%	44%	56%

Tabel 24.- Vermelding van de werkwijze van de speciale comités: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0).

4.5. Vermelding van de regelmaat van de vergaderingen

Zoals blijkt uit tabel 25 vermeldt gemiddeld een jaarverslag op twee (minder voor alle vennootschappen samen) de regelmaat van de vergaderingen van de speciale comités. In combinatie met de andere gegevens is dit gegeven nochtans interessant om de mate van daadwerkelijke betrokkenheid van deze comités bij het vennootschapsleven te meten.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	19	25	17	15	9	9
% vennootschappen	43%	57%	53%	47%	50%	50%

Tabel 25.- Vermelding van de regelmaat van de vergaderingen van de speciale comités: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze vermelding gevonden werd (1), niet gevonden werd (0).

5. Dagelijks bestuur

5.1. Vermelding van de bestuurders die afgevaardigd zijn voor het dagelijks bestuur en van de andere belangrijke mandaten of functies die aan de bestuurders werden toevertrouwd

Het resultaat van dit punt werd reeds beschreven in punt 2.2 supra.

5.2. Vermelding van de comités belast met het dagelijks bestuur

Uit de onderstaande tabel 26 blijkt dat meer dan een genoteerde vennootschap op twee informatie verstrekt over het bestaan van een comité belast met het dagelijks bestuur. Bij de vennootschappen die genoteerd zijn op de termijnmarkt en deel uitmaken van de BEL-20, stijgen deze percentages respectievelijk tot 73 en 80 % van de vennootschappen. In de overgrote meerderheid van de gevallen is de informatie bevestigend, d.w.z. ze vermeldt het bestaan van een comité belast met het dagelijks bestuur. De vennootschappen die niet vermelden of ze al dan niet een comité voor dagelijks bestuur hebben, werden gerangschikt in de categorie “informatie niet verstrekt”.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
% vennootschapp.	59 %	41 %	73 %	27 %	80 %	20 %

Tabel 26.- Vermelding van de comités belast met het dagelijks bestuur: uitsplitsing in % van de vennootschappen (1) = die uitdrukkelijk vermelden of ze al dan niet een comité belast met het dagelijks bestuur hebben; (0) = die hierover geen informatie verstrekken.

5.3. Vermelding van de samenstelling van het comité voor dagelijks bestuur en de functie van de leden

Voor de berekeningen van de onderstaande punten 5.3 tot 5.5 werden de cijfers van de tabellen in de bijlagen 1, 2 en 3 zodanig herwerkt dat ze de berekeningen enkel betrekking doen hebben op de vennootschappen die het bestaan van een comité belast met het dagelijks bestuur vermelden. Het heeft immers enkel zin informatie over de samenstelling, de regelmaat van de vergaderingen van het comité voor dagelijks bestuur en de aard van zijn bevoegdheid te inventariseren voor de vennootschappen die het bestaan van een dergelijk comité vermelden. Het aantal vennootschappen in dit geval bedraagt:

- 62 (op 123) voor alle vennootschappen samen;
- 35 (op 53) voor de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen;
- 16 (op 20) voor de vennootschappen van de BEL-20.

De percentages van de onderstaande tabellen 27, 28 en 29 zijn dus op deze aantallen gebaseerd.

Zoals blijkt uit tabel 27 wordt in bijna alle gevallen waarin een vennootschap het bestaan van een comité voor dagelijks bestuur vermeldt, ook de samenstelling gegeven.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	60	2	34	1	16	0
% vennootschappen	97 %	3 %	97 %	3 %	100 %	0 %

Tabel 27.- Vermelding van de samenstelling van het comité voor dagelijks bestuur: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze vermelding werd gevonden (1), niet werd gevonden (0).

5.4. Vermelding van de regelmaat van de vergaderingen van het comité voor dagelijks bestuur

Ongeveer een genoteerde vennootschap op twee vermeldt de regelmaat van de vergaderingen van het comité voor dagelijks bestuur. Dit percentage stijgt tot 75 % voor de vennootschappen van de BEL-20.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	32	30	20	15	12	4
% vennootschappen	52 %	48 %	57 %	43 %	75 %	25 %

Tabel 28.- Vermelding van de regelmaat van de vergaderingen van het comité voor dagelijks bestuur: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze informatie werd gevonden (1), niet werd gevonden (0).

5.5. Vermelding van de aard van de bevoegdheden van het comité en verdeling van de bevoegdheden

Het betreft in dit geval de vermelding van de concrete bevoegdheden van het comité belast met het dagelijks bestuur (aangezien “dagelijks bestuur” een te gevarieerde inhoud kan hebben om op zich voldoende nauwkeurig te zijn), en van de eventuele verdeling van bevoegdheden in het comité. Zoals blijkt uit tabel 29 verstrekt een grote meerderheid van de vennootschappen hierover informatie.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	37	25	26	9	13	3
% vennootschappen	60 %	40 %	74 %	26 %	81 %	19 %

Tabel 29.- Vermelding van de aard van de bevoegdheden van het comité voor dagelijks bestuur en verdeling van de bevoegdheden: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze informatie werd gevonden (1), niet werd gevonden (0).

5.6. Vermelding van eventuele andere belangrijke afvaardigingen van het dagelijks bestuur

29 % van alle vennootschappen samen, 35 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 50 % van degene die op de BEL-20 genoteerd zijn, verstrekken informatie over eventuele andere afvaardigingen van het dagelijks bestuur (lijst van het directiepersoneel, van de afdelingsverantwoordelijken, ...).

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	2	1	0	2	1	0	2
% vennootschappen	29%	66%	5%	35%	60%	6%	50%	50%	0%

Tabel 30.- Vermelding van eventuele andere afvaardigingen van het dagelijks bestuur: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie werd gevonden (1), niet werd gevonden (0), en niet van toepassing is (2).

6. Informatie over het beleid inzake resultaatsbestemming

Zoals blijkt uit de onderstaande tabel 31 wordt slechts in heel weinig gevallen (een vennootschap op vier of vijf) voldoende pertinente informatie verstrekt over het beleid inzake resultaatsbestemming. Een andere opmerkelijke vaststelling is dat er hier weinig verschillen zijn tussen de cijfers voor alle vennootschappen samen, deze van de termijnmarkt en deze van de BEL-20. Toch is dit een heel belangrijk aspect van de verantwoording ten overstaan van de aandeelhouder. De aandeelhouder zou minstens moeten weten of de vennootschap een beleid van herbelegging of winstuitkering voert (wat de tijdhorizon van zijn belegging sterk kan beïnvloeden), en of de vennootschap eventuele uitzonderlijke winsten zal uitkeren. Een aanzienlijke verbetering van de verstrekte informatie lijkt voor dit punt dus bijzonder wenselijk.

Hierbij dienen we trouwens op te merken dat het vermelden van de gebruikelijke bepalingen van de statuten over de winstverdeling, of een mededeling van het type “De vennootschap zal streven naar een beleid van gestage toename van het dividend” als “formele maar ontoereikende informatie” werd beschouwd.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	0	3	1	0	3	1	0	3
% vennootschappen	17%	68%	16%	19%	60%	21%	25%	45%	30%

Tabel 31.- Vermelding van het beleid van resultaatsbestemming: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie werd gevonden (1), niet werd gevonden (0), en formele maar ontoereikende informatie werd gevonden (3).

7. Relaties met de belangrijkste aandeelhouders

7.1. Vermelding van de overeenkomsten tussen aandeelhouders en hun inhoud

De onderstaande tabel 32 inventariseert de vennootschappen die al dan niet vermelden of de vennootschap al dan niet op de hoogte is over overeenkomsten tussen haar aandeelhouders en over hun inhoud.

Deze tabel is bijzonder interessant omdat ze aantoont dat een aanzienlijk aantal vennootschappen (31 % voor alle vennootschappen samen, 48 % van de vennootschappen van de termijnmarkt en 65 % van de vennootschappen van de BEL-20) informatie verstrekken over het feit of ze al dan niet op de hoogte zijn van overeenkomsten tussen hun aandeelhouders en desgevallend over de inhoud ervan. De vennootschappen die vermelden dat ze hier niet van op de hoogte zijn, werden ondergebracht in de categorie van de vennootschappen die de gewenste informatie verstrekken.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
% vennootsch.	31 %	69 %	48 %	52 %	65 %	35 %

Tabel 32.- Vermelding van het feit dat de vennootschap al dan niet op de hoogte is van overeenkomsten tussen haar aandeelhouders en van hun inhoud: uitsplitsing in % van de vennootschappen waarbij deze informatie werd gevonden (1) of niet werd gevonden (0).

Tabel 33 verfijnt de analyse ten opzichte van de tabellen in de bijlagen 1 tot 3 door de gevallen te onderscheiden waarin de vennootschap vermeldt dat ze op de hoogte is van een dergelijke overeenkomst, en de gevallen waarin ze verklaart niet op de hoogte te zijn. Merk op dat 15 vennootschappen (12 % van het totaal), en met name 3 van de BEL-20 vermelden dat ze niet op de hoogte zijn van overeenkomsten tussen hun aandeelhouders.

	Alle vennootsch.			Termijnmarkt			BEL-20		
	1	2	0	1	2	0	1	2	0
Aantal vennootsch.	22	15	84	16	9	27	10	3	7
% vennootschappen	18%	12%	69%	31%	17%	52%	50%	15%	35%

Tabel 33.- Vermelding van overeenkomsten tussen aandeelhouders en hun inhoud: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen (1) die het bestaan van een dergelijke overeenkomst vermelden, (2) die uitdrukkelijk vermelden dat ze er niet van op de hoogte zijn, of (0) die hierover geen enkele informatie geven.

Deze tabellen brengen ons tot drie belangrijke gevolgtrekkingen:

- de bevestiging van het feit dat de overeenkomsten tussen aandeelhouders een gangbaar verschijnsel zijn in de Belgische genoteerde vennootschappen;
- het feit dat de aanbeveling van de Commissie voor het Bank- en Financieuzen om ze bekend te maken tamelijk goed werd opgevolgd, terwijl dit punt geen deel uitmaakte van de aanbevelingen van de andere organismen (VBO en Beurs van Brussel). Rekening houdend met het feit dat dit soort informatie volledig nieuw is en met de traditie van discretie die tot dusver voor deze overeenkomsten gold, kunnen de resultaten als bemoedigend worden beschouwd, al is het wenselijk dat alle vennootschappen uitdrukkelijk zouden vermelden of ze al dan niet op de hoogte zijn van overeenkomsten tussen hun aandeelhouders. Dit zou een einde maken aan de twijfel in verband met vennootschappen die momenteel geen informatie verstrekken over dit onderwerp;
- de genoteerde vennootschappen die dit punt hebben toegepast, erkennen het belang ervan voor hun externe communicatie, meer in het bijzonder voor hun aanzien bij de buitenlandse beleggers.

6.2. Vermelding van de comités van aandeelhouders of bestuurders al dan niet opgericht met toepassing van deze overeenkomsten en hun rol

Voor de berekeningen in dit punt werden de cijfers van de tabellen in de bijlagen 1 tot 3 zodanig herwerkt dat ze de berekeningen enkel betrekking doen hebben op de vennootschappen die het bestaan van overeenkomsten tussen aandeelhouders vermelden. Het heeft immers enkel zin informatie over de comités van aandeelhouders en hun rol te inventariseren voor de vennootschappen die het bestaan van overeenkomsten van aandeelhouders vermelden. Het aantal vennootschappen in dit geval bedraagt (cfr. tabel 33) :

- 22 (op 121) voor alle vennootschappen samen;
- 16 (op 52) voor de op de termijnmarkt genoteerde vennootschappen;
- 10 (op 20) voor de vennootschappen van de BEL-20.

	Alle vennootsch.		Termijnmarkt		BEL-20	
	1	0	1	0	1	0
Aantal vennootschappen	10	12	8	8	5	5
% vennootschappen	45 %	55 %	50 %	50 %	50 %	50 %

Tabel 34.- Vermelding van de comités van aandeelhouders of bestuurders al dan niet opgericht met toepassing van overeenkomsten tussen aandeelhouders en hun rol: uitsplitsing in aantal en % van de vennootschappen waarbij deze informatie gevonden werd (1), niet gevonden werd (0).

Uit de tabel blijkt dat, bij de vennootschappen die gewag maken van overeenkomsten tussen aandeelhouders, 45 % voor alle vennootschappen samen, 50 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 50 % van deze van de BEL-20 melding maken van comités van aandeelhouders of bestuurders, al dan niet opgericht met toepassing van deze overeenkomsten. Dit zijn significante percentages.

*

* *

Hoofdstuk III : Algemene conclusies

Na afloop van dit onderzoek lijken we tot vijf algemene conclusies te kunnen komen:

1) Algemeen gezien staat het vast dat de meerderheid van de Belgische genoteerde vennootschappen een reële inspanning hebben geleverd om in hun communicatiebeleid ook aandacht te besteden aan de aspecten van "corporate governance". Hoewel de aanbevelingen van de Commissie slechts in januari 1998 werden verspreid, hebben toch 55 % van alle vennootschappen samen, 69 % van de op de termijnmarkt genoteerde en 80 % van degene die de BEL-20 vormen, in hun jaarverslag 1997 een speciaal hoofdstuk gewijd aan "corporate governance".

2) De vennootschappen kunnen in drie grote categorieën worden gegroepeerd:

- vennootschappen die informatie verstrekken die als toereikend kan worden beschouwd (hoewel nog voor verbetering vatbaar): slechts 7 vennootschappen behoren tot deze categorie (namelijk degene die meer dan 20 gegevens hebben verstrekt);
- vennootschappen die informatie verstrekken die als gemiddeld tot middelmatig kan worden beschouwd (6 tot 20 gegevens), d.w.z. 71 vennootschappen: men krijgt de indruk dat heel wat van deze vennootschappen, met wat meer voorbereiding en bezinning, hun communicatie aanzienlijk zouden kunnen verbeteren en zo het aantal vennootschappen van de eerste categorie fors zouden kunnen opdrijven;
- vennootschappen die informatie verstrekken die ernstige tekortkomingen vertoont (5 of minder gegevens): 43 vennootschappen. Voor deze categorie vennootschappen rijst de vraag of de boodschap van de "corporate governance" bij hen wel is overgekomen.

Er zijn nog ernstige inspanningen nodig vanwege de vennootschappen om tot een bevredigende situatie te komen.

3) De genoteerde vennootschappen zouden in de toekomst vooral aandacht moeten besteden aan de volgende specifieke punten wat hun informatieverstrekking betreft:

- de al dan niet statutaire regels voor de benoeming van de bestuurders en de vernieuwing van hun mandaat;
- de organisatie van het toezicht op het dagelijks bestuur door de raad van bestuur en vooral de typologie van de belangrijkste informatie die de verantwoordelijken voor het dagelijks bestuur aan de raad van bestuur bezorgen;
- de wijze waarop de raad van bestuur georganiseerd is indien de Voorzitter van de raad afgevaardigd is voor het dagelijks bestuur of eraan deelneemt;
- de organisatie van de opvolging van de dochtervennootschappen en deelnemingen;
- de regels en procedures voor het bepalen van de gezamenlijke vergoedingen en andere voordelen die worden toegekend aan de bestuurders;
- de werkwijze van de comités die opgericht worden door de raad van bestuur;
- het beleid inzake bestemming van het resultaat;

- de vermelding van het feit of de vennootschap al dan niet op de hoogte is van overeenkomsten tussen haar aandeelhouders.

4) In het algemeen zou het wenselijk zijn dat de vennootschappen over de verschillende punten van de aanbevelingen uitdrukkelijk gegevens zouden verstrekken, zelfs als die ontkennend zijn. Wanneer bepaalde gegevens momenteel ontbreken, kan niet altijd worden nagegaan of dit het geval is omdat de vennootschap deze gegevens niet wenst te geven, of omdat ze ervan uitgaat dat de informatie in haar geval niet van toepassing is.

5) Zonder haar tekst een andere betekenis dan deze van aanbevelingen te willen geven, zal de Commissie voor het Bank- en Financiewezen elke vennootschap haar afzonderlijke resultaten ter beschikking stellen en die met haar onderzoeken en vergelijken ten opzichte van de algemene resultaten.

	Aantal 1	% van 1	Aantal 0	% van 0	Aantal 2	% van 2	Aantal 3	% van 3	Totaal
1 = informatie gevonden ; 0 = informatie niet gevonden 2 = niet van toepassing ; 3 = formele maar ontoereikende vermelding									
Algemeen									
Specifiek deel in het jaarverslag	67	55%	54	45%	0	0%	0	0%	121
Raad van bestuur									
Vermelding van de bestuurders die in feite de grootste aandeelhouders vertegenwoordigen	58	48%	62	51%	1	1%	0	0%	121
Vermelding van de bestuurders belast met het dagelijks beheer	109	90%	12	10%	0	0%	0	0%	121
Vermelding van de onafhankelijke bestuurders	47	39%	72	60%	0	0%	2	2%	121
Vermelding van de belangrijkste functie buiten de vennootschap	58	48%	62	51%	1	1%	0	0%	121
Vermelding van de vervaldatum van de mandaten	70	58%	51	42%	0	0%	0	0%	121
Vermelding van regels voor de benoeming en hernieuwing van hun mandaten	18	15%	84	69%	0	0%	19	16%	121
Vermelding van de leeftijdslimiet	33	27%	88	73%	0	0%	0	0%	121
Functie van de natuurlijke personen in de vennootschappen die ze vertegenwoordigen	14	12%	22	18%	85	70%	0	0%	121
Werking van de raad van bestuur									
Aantal vergaderingen in de loop van het jaar	65	54%	54	45%	0	0%	2	2%	121
Vermelding van de belangrijkste besproken onderwerpen	53	44%	53	44%	0	0%	15	12%	121
Specifieke al dan niet statutaire regels voor het nemen van beslissingen in de raad	29	24%	90	74%	0	0%	2	2%	121
Org. van het toezicht op het dagelijks beheer (typol. belangrijkste gegevens)	24	20%	92	76%	0	0%	5	4%	121
Indien voorzitter afgev. is voor dagelijks bestuur: vermelding speciale organisatie	2	2%	60	50%	59	49%	0	0%	121
Organisatie van de opvolging van de evolutie van dochtermaatschappijen en participaties	17	14%	101	83%	0	0%	3	2%	121
Indien regels voor uitoefening functie bestuurder: samenvatting van deze regels	6	5%	114	94%	0	0%	1	1%	121
Regels en procedures voor alg. vergoeding, tant., voordelen, opties, krediet aan bestuurder.	31	26%	73	60%	0	0%	17	14%	121
Comités opgericht door de raad van bestuur									
Vermelding	60	50%	61	50%	0	0%	0	0%	121
Samenstelling	38	31%	67	55%	16	13%	0	0%	121
Bevoegdheid	36	30%	69	57%	16	13%	0	0%	121
Werkwijze	14	12%	91	75%	16	13%	0	0%	121
Regelmaat van de vergaderingen	19	16%	86	71%	16	13%	0	0%	121
Dagelijks beheer									
Comité belast met het dagelijks beheer	71	59%	50	41%	0	0%	0	0%	121
Samenstelling van het comité en functie van de leden	60	50%	52	43%	9	7%	0	0%	121
Regelmaat van de vergaderingen	32	26%	80	66%	9	7%	0	0%	121
Aard van de bevoegdheden van het comité en verdeling van de bevoegdheden	37	31%	72	60%	9	7%	3	2%	121
Eventuele andere belangrijke afvaardigingen van het dagelijks beheer	35	29%	80	66%	6	5%	0	0%	121
Beleid inzake bestemming van het resultaat									
Vermelding van het beleid inzake bestemming van het resultaat	20	17%	82	68%	0	0%	19	16%	121
Relaties met de belangrijkste aandeelhouders									
Overeenkomsten tussen aandeelhouders en inhoud	37	31%	83	69%	1	1%	0	0%	121
Comités van aandeelh. of bestuurders al dan niet in toepassing van de overeenkomsten	10	8%	98	81%	13	11%	0	0%	121

	Aantal 1	% van 1	Aantal 0	% van 0	Aantal 2	% van 2	Aantal 3	% van 3	Totaal
1 = informatie gevonden ; 0 = informatie niet gevonden									
2 = niet van toepassing ; 3 = formele maar ontoereikende vermelding									
Algemeen									
Specifiek deel in het jaarverslag	36	69%	16	31%	0	0%	0	0%	52
Raad van bestuur									
Vermelding van de bestuurders die in feite de grootste aandeelhouders vertegenwoordigen	30	58%	22	42%	0	0%	0	0%	52
Vermelding van de bestuurders belast met het dagelijks beheer	48	92%	4	8%	0	0%	0	0%	52
Vermelding van de onafhankelijke bestuurders	27	52%	24	46%	0	0%	1	2%	52
Vermelding van de belangrijkste functie buiten de vennootschap	33	63%	19	37%	0	0%	0	0%	52
Vermelding van de vervaldatum van de mandaten	37	71%	15	29%	0	0%	0	0%	52
Vermelding van regels voor de benoeming en hernieuwing van hun mandaten	11	21%	28	54%	0	0%	13	25%	52
Vermelding van de leeftijdslimiet	23	44%	29	56%	0	0%	0	0%	52
Functie van de natuurlijke personen in de vennootschappen die ze vertegenwoordigen	8	15%	4	8%	40	77%	0	0%	52
Werking van de raad van bestuur									
Aantal vergaderingen in de loop van het jaar	37	71%	14	27%	0	0%	1	2%	52
Vermelding van de belangrijkste besproken onderwerpen	31	60%	14	27%	0	0%	7	13%	52
Specifieke al dan niet statutaire regels voor het nemen van beslissingen in de raad	18	35%	33	63%	0	0%	1	2%	52
Org. van het toezicht op het dagelijks beheer (typol. belangrijkste gegevens)	11	21%	39	75%	0	0%	2	4%	52
Indien voorzitter afgev. is voor dagelijks bestuur: vermelding speciale organisatie	1	2%	20	38%	31	60%	0	0%	52
Organisatie van de opvolging van de evolutie van dochtermaatschappijen en participaties	9	17%	41	79%	0	0%	2	4%	52
Indien regels voor uitoefening functie bestuurder: samenvatting van deze regels	3	6%	48	92%	0	0%	1	2%	52
Regels en procedures voor alg. vergoeding, tant., voordelen, opties, krediet aan bestuurder.	19	37%	23	44%	0	0%	10	19%	52
Comités opgericht door de raad van bestuur									
Vermelding	39	75%	13	25%	0	0%	0	0%	52
Samenstelling	28	54%	17	33%	7	13%	0	0%	52
Bevoegdheid	24	46%	21	40%	7	13%	0	0%	52
Werkwijze	12	23%	33	63%	7	13%	0	0%	52
Regelmaat van de vergaderingen	17	33%	28	54%	7	13%	0	0%	52
Dagelijks beheer									
Comité belast met het dagelijks beheer	38	73%	14	27%	0	0%	0	0%	52
Samenstelling van het comité en functie van de leden	34	65%	15	29%	3	6%	0	0%	52
Regelmaat van de vergaderingen	20	38%	29	56%	3	6%	0	0%	52
Aard van de bevoegdheden van het comité en verdeling van de bevoegdheden	26	50%	22	42%	3	6%	1	2%	52
Eventuele andere belangrijke afvaardigingen van het dagelijks beheer	18	35%	31	60%	3	6%	0	0%	52
Beleid inzake bestemming van het resultaat									
Vermelding van het beleid inzake bestemming van het resultaat	10	19%	31	60%	0	0%	11	21%	52
Relaties met de belangrijkste aandeelhouders									
Overeenkomsten tussen aandeelhouders en inhoud	25	48%	27	52%	0	0%	0	0%	52
Comités van aandeelh. of bestuurders al dan niet in toepassing van de overeenkomsten	8	15%	38	73%	6	12%	0	0%	52

	Aantal 1	% van 1	Aantal 0	% van 0	Aantal 2	% van 2	Aantal 3	% van 3	Totaal
1 = informatie gevonden ; 0 = informatie niet gevonden									
2 = niet van toepassing ; 3 = formele maar ontoereikende vermelding									
Algemeen									
Specifiek deel in het jaarverslag	16	80%	4	20%	0	0%	0	0%	20
Raad van bestuur									
Vermelding van de bestuurders die in feite de grootste aandeelhouders vertegenwoordigen	13	65%	7	35%	0	0%	0	0%	20
Vermelding van de bestuurders belast met het dagelijks beheer	20	100%	0	0%	0	0%	0	0%	20
Vermelding van de onafhankelijke bestuurders	11	55%	9	45%	0	0%	0	0%	20
Vermelding van de belangrijkste functie buiten de vennootschap	13	65%	7	35%	0	0%	0	0%	20
Vermelding van de vervaldatum van de mandaten	15	75%	5	25%	0	0%	0	0%	20
Vermelding van regels voor de benoeming en hernieuwing van hun mandaten	4	20%	9	45%	0	0%	7	35%	20
Vermelding van de leeftijdslimiet	12	60%	8	40%	0	0%	0	0%	20
Functie van de natuurlijke personen in de vennootschappen die ze vertegenwoordigen	4	20%	1	5%	15	75%	0	0%	20
Werking van de raad van bestuur									
Aantal vergaderingen in de loop van het jaar	16	80%	4	20%	0	0%	0	0%	20
Vermelding van de belangrijkste besproken onderwerpen	14	70%	2	10%	0	0%	4	20%	20
Specifieke al dan niet statutaire regels voor het nemen van beslissingen in de raad	8	40%	11	55%	0	0%	1	5%	20
Org. van het toezicht op het dagelijks beheer (typol. belangrijkste gegevens)	6	30%	13	65%	0	0%	1	5%	20
Indien voorzitter afgev. is voor dagelijks bestuur: vermelding speciale organisatie	0	0%	6	30%	14	70%	0	0%	20
Organisatie van de opvolging van de evolutie van dochtermaatschappijen en participaties	4	20%	15	75%	0	0%	1	5%	20
Indien regels voor uitoefening functie bestuurder: samenvatting van deze regels	0	0%	19	95%	0	0%	1	5%	20
Regels en procedures voor alg. vergoeding, tant., voordelen, opties, krediet aan bestuurder.	8	40%	5	25%	0	0%	7	35%	20
Comités opgericht door de raad van bestuur									
Vermelding	19	95%	1	5%	0	0%	0	0%	20
Samenstelling	16	80%	3	15%	1	5%	0	0%	20
Bevoegdheid	14	70%	5	25%	1	5%	0	0%	20
Werkwijze	8	40%	11	55%	1	5%	0	0%	20
Regelmaat van de vergaderingen	9	45%	10	50%	1	5%	0	0%	20
Dagelijks beheer									
Comité belast met het dagelijks beheer	16	80%	4	20%	0	0%	0	0%	20
Samenstelling van het comité en functie van de leden	16	80%	4	20%	0	0%	0	0%	20
Regelmaat van de vergaderingen	12	60%	8	40%	0	0%	0	0%	20
Aard van de bevoegdheden van het comité en verdeling van de bevoegdheden	13	65%	7	35%	0	0%	0	0%	20
Eventuele andere belangrijke afvaardigingen van het dagelijks beheer	10	50%	10	50%	0	0%	0	0%	20
Beleid inzake bestemming van het resultaat									
Vermelding van het beleid inzake bestemming van het resultaat	5	25%	9	45%	0	0%	6	30%	20
Relaties met de belangrijkste aandeelhouders									
Overeenkomsten tussen aandeelhouders en inhoud	13	65%	7	35%	0	0%	0	0%	20
Comités van aandeelh. of bestuurders al dan niet in toepassing van de overeenkomsten	5	25%	13	65%	2	10%	0	0%	20

Lijst van de vennootschappen

ACKERMANS & VAN HAAREN
AFRIFINA
AGRICOM
AGRIDEC
ALMANIJ
AN-HYP
ASSOCIATED WEAVERS INTERNATIONAL
ASTURIENNE
ATENOR GROUP
AUXIMINES
BANK BRUSSEL LAMBERT
BELGISCHE BETONMAATSCHAPIJ
BELGOLAISE BANK
BARCO
BEKAERT
BELCOFI
BELGACOM
BELGO-KATANGA
BERGINVEST
BERNHEIM COMOFI
BMT
BRANTANO
BREDERODE
CAMPINE
CARRIERES UNIES DE PORPHYRE
CATALA
CBR
CFE
CIMESCAUT
CITY HOTELS
CMB
COBEP
CO.BR.HA
COCKERILL SAMBRE
COFINIMMO
COKERIES D'ANDERLUES
COLRUYT
COMPAGNIE FONCIERE VAUBAN
COMPAGNIE MOBILIERE & FONCIERE DU BOIS SAUVAGE
CORONA-LOTUS
CREDIT GENERAL
CREYF'S
DECEUNINCK
DEFINANCE
DELHAIZE
D'IETEREN
DISTRIGAZ
ECONOCOM GROUP
ELECTRABEL
ELECTRAFINA
ELECTRORAIL
ENGRAIS ROSIER
ENTREPRISES ET CHEMINS DE FER EN CHINE
FAB. GEBROEDERS DE BEUKELAAR

FINANCIERE DE TUBIZE
FINANCIERE D'OBourg
FINOUTREMER
FLORIDIENNE
FORD MOTOR BELGIUM
FORTIS AG
GB-INNO-BM
GEMEENTEKREDIET-HOLDING / DEXIA BELGIUM
GENERALE BANK
GENERALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGIË
GIMV
GLAVERBEL
GROEP BRUSSEL LAMBERT
HAMON ET CIE (INTERNATIONAL)
HENEX
I.T.B.
IBEL
IBT
IMMOBILIËN VENNOOTSCHAP VAN BELGIË
KORAMIC BUILDING PRODUCTS
KREDIETBANK
MECANIVER
MONCEAU-ZOLDER
MOSANE
MOURY CONSTRUCT
NATIONALE KAS VOOR BEROEPSKREDIET
NATIONALE PORTEFEUILLEMAATSCHAPPIJ
NEUHAUS
PCB
PETROFINA
PICANOL
PLANTATIONS NORD SUMATRA
PROFRIGO
PROMINTER
QUICK RESTAURANTS
REAL SOFTWARE
RECTICEL
ROYALE BELGE
SABCA
SAIT-RADIOHOLLAND
SAPEC
SCF
SIDRO
SIOEN INDUSTRIES
SIPEF
SOCFIN
SOFINA
SOLVAC
SOLVAY
SPADEL
SPECTOR PHOTO GROUP
SYNERGIA
SURONGO
SYSTEMAT
TELINFO
TER BEKE

TESSENDERLO CHEMIE
TEXAF
TRACTEBEL
TIS (ex-WIITOCK VAN LANDEGEM)
TRUSTMETAL
UCB
UCO TEXTILES
UNIBRA
UNION MINIERE
UNIWEAR
VAN DE VELDE

Lijst van de vennootschappen genoteerd op de termijnmarkt

ACKERMANS & VAN HAAREN
ALMANIJ
ANHYP
BANK BRUSSEL LAMBERT
BARCO
BEKAERT
BELCOFI
BREDERODE
CBR
CFE
CMB
COBEP
COCKERILL SAMBRE
COFINIMMO
COLRUYT
CREYF'S
DECEUNINCK
DELHAIZE
D'IETEREN
DISTRIGAZ
ELECTRABEL
ELECTRAFINA
FINANCIERE DE TUBIZE
FINANCIERE D'OBOURG
FINOUTREMER
FORTIS AG
GB-INNO-BM
GEMEENTEKREDIET-HOLDING / DEXIA BELGIUM
GENERALE BANK
GENERALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGIË
GIMV
GLAVERBEL
GROEP BRUSSEL LAMBERT
IMMOBILIËN VENNOOTSCHAP VAN BELGIË
KORAMIC BUILDING PRODUCTS
KREDIETBANK
MONCEAU-ZOLDER
NATIONALE PORTEFEUILLEMAATSCHAPPIJ
PETROFINA
QUICK RESTAURANTS
RECTICEL
ROYALE BELGE
SIOEN INDUSTRIES
SIPEF
SOFINA
SOLVAY
SPECTOR PHOTO GROUP
TELINFO
TESSENDERLO CHEMIE
TRACTEBEL
UCB
UNION MINIERE

Lijst vennootschappen BEL-20

BARCO
BEKAERT
CBR
CMB
COLRUYT
DELHAIZE
ELECTRABEL
FORTIS AG
GB-INNO-BM
GEMEENTEKREDIET-HOLDING / DEXIA BELGIUM
GENERALE BANK
GENERALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGIË
GROEP BRUSSEL LAMBERT
KREDIETBANK
PETROFINA
ROYALE BELGE
SOLVAY
TRACTEBEL
UCB
UNION MINIERE